

ข่าวเดือนการระบาดศัตรูพืช

ฉบับที่ 1 ประจำเดือน ตุลาคม 2565

เกษตรกรสามารถป้องกันและควบคุมโรคไหม้ข้าว ดังนี้

 ผลการคลุมเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรไซโคลาโซล คาซูกาไมซิน คาร์เบนดาซิม โพรคลอราซ อีตราตามคำแนะนำในฉลาก

 สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวควร

- พ่นเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) อีตราตามคำแนะนำในฉลาก
- พ่นเชื้อไตรโคเดอร์มา อีตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 200 ลิตร

 ถ้าจำเป็นให้ใช้สารเคมีพ่นเฉพาะบริเวณที่พบการระบาดเพื่อควบคุมไม่ให้เชื้อราแพร่กระจายขยายเป็นวงกว้างออกไปสารเคมีที่แนะนำ

- อีดีเฟนฟอส 50 % EC อีตรา 20 - 25 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร
- บลาสทีซิดิน - เอส 2 % EC อีตรา 20 - 25 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร
- ไตรไซโคลาโซล 75 % WP อีตรา 10 - 16 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร

ควรพ่นในแปลงข้าวที่มีประวัติว่าเคยมีโรคระบาดมาก่อน การใช้สารเคมีพ่นซ้ำกันหลายครั้ง เชื้อราจะต้านทานสารเคมีหรือดื้อยา ดังนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อราต้านทานสารเคมี จึงควรเลือกใช้สารเคมีบางชนิดพ่นสลับกัน

โรคไหม้ข้าว

เชื้อสาเหตุโรคพืช : เชื้อรา *Magnaporthe oryzae*

พืชที่เกิดผลกระทบ : ข้าว

ลักษณะอาการ

- ระยะกล้า ใบมีแผลจุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา มีสีเทาอยู่ตรงแผล ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าว จะแห้งพับตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้
- ระยะแตกกอ พบใบช่อต่อใบ ช่อต่อลำต้น จะพบแผลใหญ่กว่ากล้า ใบมีลักษณะแผลคล้ายสีน้ำตาลดำและมักหลุดจากาใบเสมอ
- ระยะออกรวง (โรคไหม้คอรวง) เมล็ดจะลีบหมดจะปรากฏรอยแผลคล้ายสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวงทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายมาก

ข่าวเดือนการระบาดศัตรูพืช

ฉบับที่ 2 ประจำเดือน ตุลาคม 2565

เกษตรกรสามารถป้องกันโรคราสนิมขาว ดังนี้

- ➔ เมื่อพบโรคให้ตัดส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก หากโรดยังคงระบาดให้พ่นทุกๆ 7 วัน ด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร สลับกับ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 20-30 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วโดยเฉพาะบริเวณด้านใต้ใบ
- ➔ หลังการเก็บเกี่ยว ควรนำเศษซากพืชไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก
- ➔ พื้นที่ที่เกิดโรคระบาด ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียนอย่างน้อย 2-3 ปี
- ➔ ถุดุดไป
 - การเตรียมดินก่อนปลูก ควรไถดินตากแดดให้หนาน หรือหว่านปลูกราว อัตรา 100 อัตรา 100 กิโลกรัมต่อไร่ แล้วไถกลบทิ้งไว้ ประมาณ 2 สัปดาห์ ก่อนปลูกจะช่วยลดการเกิดโรค
 - ใช้เมล็ดพันธุ์ จากแหล่งที่ไม่มีโรคระบาดมาก่อน
 - คลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วยสารเมทาแลกซิล 35% ดีเอส อัตรา 7 กรัม ต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม
 - ไม่หว่านผักบุ้งแฉะเกินไป เพราะจะทำให้มีความชื้นสูง
- ➔ แปลงที่เกิดโรคระบาดควรกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก
- ➔ ควรงดการให้น้ำแบบพ่นฝอยและไม่ควรให้น้ำจนชื้นแฉะเกินไป

โรคราสนิมขาว

เชื้อสาเหตุโรคพืช : เชื้อรา *Albugo ipomoea-panduratae*

พืชที่เกิดผลกระทบ : พืชผัก เช่น ผักบุ้งจีน

ลักษณะอาการ

พบการระบาดของโรคในสภาพอากาศร้อนจัดและมีฝนตก พบได้ทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช อาการเริ่มแรก พบจุดสีเหลืองซีดที่ด้านบนของใบ เมื่อพลิกดูใต้ใบจะเห็นเป็นตุ่มนูนสีขาวขนาดเล็ก บางครั้งจะเห็นเป็นปื้นสีขาวขนาดใหญ่ ลักษณะโป่งพองออกเป็นปุ่มปม โรคนี้สามารถเกิดที่ก้านใบ และลำต้นได้ ถ้าอาการรุนแรงแฉะจะไหม้ใบแห้ง และร่วง อาจพบอาการปุ่มปม หรือบวม ตามข้อและโคนต้น ใบบิดเบี้ยว หรือหงิกเป็นคลื่น

ข่าวเดือนการระบาดศัตรูพืช

ฉบับที่ 3 ประจำเดือน ตุลาคม 2565

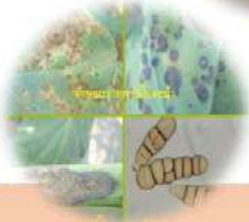
เกษตรกรสามารถป้องกันโรคใบจุด ดังนี้

- ➔ ทำลายต้นที่เป็นโรคโดยการขุดถอนไปเผาทิ้ง
- ➔ ปลูกพืชหมุนเวียน
- ➔ ไม่ควรให้น้ำแบบพ่นฝอย
- ➔ แชเมล็ดในน้ำร้อน 50 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที (ยกเว้นกะหล่ำดอก) คลุกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชก่อนปลูก
- ➔ กำจัดทำลายวัชพืชต่างๆ
- ➔ หมั่นตรวจแปลงปลูก หากพบอาการโรคให้ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดรา
 - แมนโคเซ็บ หรือ ไดแทนเอ็ม45 อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
 - มาเน็บ, ซิเน็บ และเพอร์แบม อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตรทุกๆ 5-7 วัน และไม่ควรใช้สารเคมี กลุ่ม เบนโนมิล และกำมะถัน
- ➔ ใช้สารชีวภัณฑ์ เช่น ไตรโคเดอมา อย่างสม่ำเสมอ

โรคใบจุด

เชื้อสาเหตุโรคพืช : เชื้อรา *Alternaria brassicae*

พืชที่เกิดผลกระทบ : พืชผัก

ลักษณะอาการ

พบอาการได้ทุกส่วนของพืชผัก และทุกระยะการเจริญเติบโต ต้นกล้าเป็นจุดแผลเล็กๆ หรือโคนต้น damping-off สำหรับต้นโตพบจุดแผลสีน้ำตาลเป็นวงซ้อนกันบนใบ เริ่มจากจุดเซลล์ตายเล็กๆ สีเหลืองขึ้นจนเป็นสีน้ำตาลเข้มหรือดำ ต่อมาเป็นวงค่อนข้างกลมเรียงซ้อนกันเป็นชั้นๆ จุดดสีดังกล่าว คือกลุ่มสปอร์ของราที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการแพร่กระจาย จุดแผลมีหลายขนาด ตั้งแต่จุดเล็กๆ ไปจนถึงเส้นผ่านศูนย์กลาง 2-3 นิ้ว ขึ้นอยู่กับความรุนแรง และส่วนของพืชที่ถูกเชื้อราเข้าทำลายบริเวณแผลจะมีเส้นใยสีขาวและสปอร์สีเข้มของเชื้อสาเหตุโรค

ข่าวเดือนการระบาดศัตรูพืช

ฉบับที่ 4 ประจำเดือน ตุลาคม 2565

เกษตรกรสามารถป้องกันโรคแมลงหวี่ขาวพืชผัก ดังนี้

- ➔ ใช้สารสะเดาหรือน้ำส้มควินไม้ อัตราส่วน 15-20 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นต้นผักในแปลง สัปดาห์ละครั้ง
- ➔ ติดตั้งกับดักกาวเหนียวในแปลงปลูก
- ➔ ใช้สารเคมี เช่น อิมิดาคลอพริด (โพร) หรือฟิโปรนิล (แอสเซ็นด์ 5% เอสซี) อัตรา 40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร
- ➔ ใช้สารชีวภาพ สารสกัดใบยาสูบ หรืออื่นๆ อัตราส่วน 15-20 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ พ่นในแปลงปลูกให้โดนตัวแมลงหวี่ขาว และบริเวณใต้ใบพืช เพราะแมลงหวี่ขาวจะหลบซ่อนตัวใต้ใบพืช ความถี่ 2-3 วัน ต่อครั้ง
- ➔ ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตราส่วนตามฉลาก โดยใช้ผสมน้ำพ่นให้ทั่วต้นพืชและเน้นที่ใต้ใบ เพื่อให้เชื้อโดนตัวและไข่ของแมลงหวี่ขาว การพ่นเชื้อราเมตาไรเซียมให้ได้ผลดี ควรพ่นตอนเย็นที่ไม่มีแสงแดดจัด
- ➔ ใช้ศัตรูธรรมชาติ เช่น
 - แตนเบียน Encarsia sp.
 - แมลงช้างปีกใส
 - ตัวง่ามวงศ์ Coccinellidae บางชนิด
 - แมงมุมสกุลโลคอกซา (Lycozy sp.) และ ออกซิปซิส (Oxyopes sp.)

โรคแมลงหวี่ขาวพืชผัก

เชื้อสาเหตุโรคพืช : เชื้อรา *Bemisia tabaci Gennadius*

พืชที่เกิดผลกระทบ : พืชผัก เช่น พริก มะเขือ แตงกวา

มะเขือเทศ กระเจี๊ยบเขียว ถั่วพู

ลักษณะอาการ

แมลงหวี่ขาวเป็นแมลงปากดูดขนาดเล็กมักอยู่รวมกันเป็นกลุ่มใต้ใบพืช จะเข้าทำลายทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช โดยทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะอาศัยดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่ใต้ใบพืช การทำลายของตัวเต็มวัยจะทำให้ใบพืชหงิกงอ ต้นแคระแกร็น เหี่ยว และผลผลิตลดลง นอกจากนี้แมลงหวี่ขาวยังรับถ่ายนำหว่านออกมาก่อนให้เกิดราดำบนใบพืช และแมลงหวี่ขาวบางชนิดยังเป็นพาหะของเชื้อไวรัส สาเหตุโรคใบด่าง โรคใบด่างเหลือง และโรคใบยอดย่น หรือในกรณีที่มีการเข้าทำลายครั้งละมากๆ อาจทำให้ต้นพืชตายได้ ดังนั้นการเกษตรทั่วทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเกษตรกรรมที่ปลูกโดยอาศัยน้ำชลประทานหรือปลูกช่วงฝนทิ้งช่วงนาน แมลงหวี่ขาวมีพืชอาศัยค่อนข้างกว้างขยายพื้นที่การทำลายได้อย่างรวดเร็ว